

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 23^η Αυγούστου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη- Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου και Γερασιμούλα Μαρία Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 16.07.2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/1429/19.07.2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «....., που εδρεύει επί της ... αριθ.,, ... (εφεξής προσφεύγων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» που εδρεύει επί της οδού,, ... (εφεξής α παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία ...» με διακριτικό τίτλο ".....", που εδρεύει επί της οδού αριθ. ... (εφεξής β παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (διακριτικός τίτλος: «.....») που εδρεύει επί της ... αριθ. ... (εφεξής γ παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Αριθμός απόφασης :1456/2021

Με την προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της από 2.7.2021 με αριθμό ΕΞΕ 1824/2.7.21 προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής για τον ορισμό προσωρινών Αναδόχων Παροχής Υπηρεσιών Καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις της εταιρίας, κατά το μέρος που ορίζεται προσωρινός Ανάδοχος για το Τμήμα 1 «Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης (ΚΔ) & Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...) 2 » του Διαγωνισμού ..., ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...», εγκρίνοντας το από 20.05.2021 Πρακτικό Νο1 και το από 26.05.2021 Πρακτικό Νο2 της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού.

Οι παρεμβαίνοντες στο σύνολο τους αιτούνται την απόρριψη της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 887,04 ευρώ [βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη αυτόματη δέσμευση) .

2.Επειδή με την με αρ. ... ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο διεθνή (ημ. Αποστολής στην ΕΕΕΕ 22.12.2020) ηλεκτρονικό (αρ. ΕΣΗΣΗΣ ...) διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις της Η Σύμβαση υποδιαιρείται σε 4 Τμήματα, Τμήμα 1 : «Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης (ΚΔ) & Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...)», Τμήμα 2 : «Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...)», Τμήμα 3 : «Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...)» και Τμήμα 4: «Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...)» και με

Αριθμός απόφασης :1456/2021

συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη των 4 Τμημάτων του Έργου: 293.314,56 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, για διάστημα 24 μηνών. Εξαιρείται ο μήνας Αύγουστος λόγω θερινών διακοπών, όπου οι εγκαταστάσεις της αναθέτουσας αρχής παραμένουν κλειστές. Η εκτιμώμενη αξία του επίμαχου τμήματος 1 ανέρχεται στο ποσό των 177.408,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%.

3. Επειδή, η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016.

4.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361, στην παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ/τος 39/2017 και την παρ. 2 του άρθρου 8 της με αρ. 56902/215/2-6-17 (Β' 1924) ΥΑ καθόσον κατατέθηκε την 16.07.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3 του άρθρου 8 του π.δ/τος 39/2017 λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω ΕΣΗΔΗΣ στις 07.07.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του π.δ/τος 39/2017 και είναι νομίμως υπογεγραμμένη, και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

5. Επειδή, ο προσφεύγων ως προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία για το επίμαχο τμήμα με αρ. 1, θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του στη ζημία του από την (τυχόν) παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση (...). Η δε σειρά κατάταξης δεν αποκλείει αυτόματα την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος εκ μέρους οιοδήποτε συμμετέχοντα και μη οριστικώς αποκλεισθέντος ως εν προκειμένω (ΔΕΦΑΘ 848/2021). Εξάλλου, η νομολογιακή αυτή αντιμετώπιση στηρίζεται στην ανάγκη τήρησης της αρχής ασφάλειας του δικαίου στο πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων δια της παροχής αποτελεσματικής

δικαστικής προστασίας, η οποία υλοποιείται μέσω της υποχρέωσης των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων να προσβάλουν επικαίρως, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις πράξεις που τους προξενούν ή ενδέχεται να τους προξενήσουν ζημία, προκειμένου να μην υποχρεώνεται η αναθέτουσα αρχή να επαναλάβει ολόκληρη τη διαδικασία προς θεραπεία των παραβάσεων αυτών (βλ. σκέψεις 27-28, 36-37, 40-42 C-54/18).

6.Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 19.07.2021 σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, την παρ. 1 του άρθρου 9 του ΠΔ 39/2017 και την παρ. 1.2 του άρθρου 19 της με αρ.56902/215/19.5.2017 (Β' 1924) ΥΑ «*Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ*» που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36 του ν. 4412/2016.

7. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ στις 23.07.2021 απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε στους ενδιαφερομένους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθ. 365 παρ. 1 υποπαρ. β του Ν. 4412/2016 και 9 παρ. 2 περ. β του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή στις 22.07.2021 ο α' παρεμβαίνων κατέθεσε στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την οικεία παρέμβασή του, όπου με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, κατά το μέρος με το οποίο κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος του επίμαχου τμήματος . Ομοίως, ο β παρεμβαίνων κατέθεσε την παρέμβαση του νομίμως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 27.07.2021 ως και ο γ παρεμβαίνων στις 29.07.2021, ήτοι εμπροθέσμως, και μεθ εννόμου συμφέροντος δοθέντος ότι ο προσφεύγων στρέφεται και κατά της δικής τους προσφοράς (βλ. σκ.5 της παρούσας).

9. Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω νομίμως και καταρχήν παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή και οι ασκηθείσες παρεμβάσεις κατόπιν της με αρ. 1830/2021 πράξης της Προέδρου του Κλιμακίου, ως τροποποιήθηκε με την με αρ.1959/2021 όμοια πράξη προκειμένου να τύχουν συνεξέτασης, λόγω συνάφειας, οι 3 κατατεθείσες

προσφυγές που κατατέθηκαν στο πλαίσιο της ίδιας και εν προκειμένω επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας.

10. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του ήδη α' παρεμβαίνοντος και νυν προσωρινού αναδόχου μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή και χρήζει απόρριψης. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι ο υπολογισμός του εργατικού κόστους είναι μη νόμιμος, (παραθέτει διατάξεις της διακήρυξης και σχετική νομολογία) και τούτο διότι «ο οικονομικός φορέας ... δεν υπολόγισε το νόμιμο κόστος αντικατάστασης σε ό,τι αφορά δώρο Χριστουγέννων, το δώρο Πάσχα και το επίδομα αδείας (υπό Α), ενώ υπολόγισε λανθασμένα τον αριθμό των ωρών απασχόλησης του προσωπικού ανά μήνα (υπό Β). Πιο συγκεκριμένα: Α. Η χρονική διάρκεια εκτέλεσης του συμβατικού αντικείμενου ορίζεται με βάση τη διακήρυξη σε 22 μήνες, ήτοι 2 χρόνια με 11 μήνες ανά έτος, χωρίς δηλαδή να υπολογίζεται ο Αύγουστος. Για τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς, προκύπτει ότι η ... με το δεδομένο αυτό, προχώρησε στον υπολογισμό των μικτών αποδοχών του απασχολούμενου προσωπικού για την εκτέλεση της σύμβασης πολλαπλασιάζοντας τις μηνιαίες αποδοχές επί 12 μήνες χωρίς να υπολογίσει το κόστος αντικατάστασης, προφανώς υπολαμβάνοντας τον 12ο μήνα ως μήνα αδείας. Όμως, η εταιρία ... υπολόγισε λανθασμένα και κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας το δώρο Χριστουγέννων, το δώρο Πάσχα και το επίδομα αδείας, καθώς δεν τα υπολόγισε επί τη βάση 12 μηνών, αλλά 11 μηνών, χωρίς όμως να προσθέσει κόστος αντικατάστασης. Ειδικότερα, για τους προβλεπόμενους εργαζομένους οκτάωρης απασχόλησης υπολογίζει για τις μικτές αποδοχές 1.920 ώρες, ήτοι 40 ώρες ανά εβδομάδα x 4 εβδομάδες ανά μήνα x 12 μήνες. Για το δώρο Πάσχα υπολογίζει 92,06 ώρες αντί του ορθού των 100 ωρών, ήτοι 6,6667 ώρες x 15 ημέρες (όπου οι 6,6667 ώρες ανά ημέρα προκύπτουν διαιρώντας τις 40 ώρες πλήρους απασχόλησης ανά εβδομάδα με τις 6 ημέρες ανά εβδομάδα που λογίζεται ως ο χρόνος εργασίας των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης). Επίσης, για το δώρο Χριστουγέννων υπολογίζει 153,42 ώρες αντί των 166,67 ωρών που είναι το ορθό, ήτοι 6,6667 ώρες x 25 ημέρες. Τέλος, για το επίδομα αδείας υπολογίζει 79,78 ώρες αντί για 86,67 ώρες, ήτοι 6,6667 ώρες x 13 ημέρες. Αντίστοιχους υπολογισμούς

πραγματοποίησε και για τους εργαζομένους τετράωρης απασχόλησης. Β. Επιπρόσθετα, σχετικά με τον υπολογισμό των ωρών απασχόλησης, η ... υπολόγισε λανθασμένα τις ώρες μηνιαίας απασχόλησης πολλαπλασιάζοντας τις ώρες επί τέσσερις (4) εβδομάδες, ενώ ο μέσος όρος εβδομάδων που αντιστοιχεί σε κάθε μήνα είναι 4,35 και με βάση αυτό θα έπρεπε να πραγματοποιήσει τους υπολογισμούς των μηνιαίων ωρών. Αναλυτικότερα, ο υπολογισμός του μέσου όρου εβδομάδων επί των οποίων θα έπρεπε να υπολογίσει η εταιρία της μηνιαίες ώρες απασχόλησης και δεν το έπραξε, είναι ο ακόλουθος : 365 ημέρες ετησίως / 12 μήνες = 30,417 ημέρες ανά μήνα. 30,417 ημέρες ανά μήνα / 7 ημέρες ανά εβδομάδα = 4,35 εβδομάδες ανά μήνα. Υπολογίζοντας επομένως βάσει μικρότερου μέσου όρου εβδομάδων που αντιστοιχούν σε κάθε μήνα, η προσωρινή ανάδοχος καταλήγει σε αισθητά χαμηλότερο ποσοστό ωρών απασχόλησης και ως εκ τούτου σε σημαντικά χαμηλότερο κόστος μισθοδοσίας, γεγονός που εύκολα διαπιστώνεται με συγκριτική παρατήρηση της εν λόγω οικονομικής προσφοράς με τις οικονομικές προσφορές των λοιπών φορέων. Ο πραγματικός όμως μέσος όρος εβδομάδων ανά μήνα συνίσταται σε 4,35 εβδομάδες, όπως αναμφισβήτητα προκύπτει από τον μαθηματικό υπολογισμό των ημερών του έτους (365) διηρημένου με τον αριθμό των μηνών (12) και το πηλίκο της πράξης αυτής διηρημένο από τις ημέρες που αντιστοιχούν σε κάθε εβδομάδα (7). Συνεπώς, βάσει όλων όσων αναλυτικά προεκτέθηκαν, η οικονομική προσφορά της εταιρίας ... πρέπει να απορριφθεί, καθώς προβλέπει εργατικό κόστος κατώτερο του ελάχιστου νόμιμου κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας και της ΕΓΣΣΕ

2ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ – ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ... Η εταιρία ..., εν προκειμένω, κατά τον υπολογισμό του ποσού του εργολαβικού κέρδους, το οποίο πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,5% επί της συνολικής προσφοράς της εταιρίας, ήτοι τα 160.527,84 €, προέβη σε υπολογισμό χαμηλότερου εργολαβικού κέρδους. Συγκεκριμένα, με μαθηματικούς υπολογισμούς το εργολαβικό κέρδος της εν

λόγω εταιρίας, τηρουμένων των όρων της διακήρυξης, υπολογίζεται ως εξής: $160.527,84 \times 0,5 : 100 = 802,64 \text{ €}$. Παρά ταύτα, η ... στον φάκελο οικονομικής προσφορές που υπέβαλε, υπολογίζει το εργολαβικό κέρδος στο ποσό των 781,91 €, ποσό που υπολείπεται κατά 20,73 € του νόμιμου ποσού και ως εκ τούτου το εργολαβικό κέρδος δεν καλύπτει το 0,5% της συνολικής προσφοράς, ποσοστό που ρητά ορίζεται από τους όρους της διακήρυξης, ως ελάχιστο με ποινή αποκλεισμού και ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεί.

2B/ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ Σχετικά με το κόστος μισθοδοσίας, η εν λόγω εταιρία έχει υπολογίσει λανθασμένα το ποσό του επιδόματος αδείας. Τούτο γίνεται αντιληπτό από τον αναλυτικό πίνακα που υπεβλήθη από την εταιρία και συνοδεύει την προσφορά της, στον οποίο φαίνεται πως για τον υπολογισμό του επιδόματος αδείας χρησιμοποιεί τον λανθασμένο συντελεστή 0,18, αντί του ορθού που είναι 0,21 και προκύπτει ως εξής: 13 ημερομίσθια που δικαιούται ετησίως ο εργαζόμενος ως επίδομα αδείας $\times 4,36\text{€}$ αμοιβή ανά ώρα (όπου το 4,36 προκύπτει διαιρώντας το ελάχιστο νόμιμο ημερομίσθιο 29,04€ με τον αριθμό των ωρών εργασίας ανά ημέρα 6,6667) = 56,68 € κόστος επιδόματος αδείας / 261 εργάσιμες ημέρες ανά έτος = 0,21 (οι 261 εργάσιμες ημέρες προκύπτουν ως εξής: 365 ημέρες ετησίως – 104 ημέρες ΣΚ = 261 εργάσιμες ημέρες, ήτοι Δευτέρα έως Παρασκευή). Η ..., χρησιμοποιώντας συντελεστή 0,18 υποθέτει επίδομα αδείας (για 1 έτος για 1 εργατοώρα) ύψους € 46,98, το οποίο αντιστοιχεί σε αμοιβή 10,8 ημερομισθίων (46,98/4,36), υπολογισμός που είναι μη νόμιμος καθώς τα ημερομίσθια που δικαιούνται οι εργαζόμενοι ως επίδομα αδείας αναφέρονται ρητά στο άρθρο 2 της ΕΓΣΣΕ και είναι 13. Συνεπώς, η προσφορά της ... παραβιάζει κατά τα ανωτέρω τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και πρέπει να απορριφθεί.

3 ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ – ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ... ΛΟΓΩ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ
Η από 02.07.2021 προσβαλλόμενη απόφαση και τα συμπροσβαλλόμενα Πρακτικά Νο1 και Νο2, μη νόμιμα έκριναν αποδεκτή την προσφορά της εταιρίας

..., καθώς στην οικονομική της προσφορά έχει υπολογίσει ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων, ήτοι 616€, γεγονός που καθιστά την προσφορά της ύποπτη και γεννά την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να την καλέσει σε παροχή διευκρινήσεων. Σύμφωνα με το άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν.4412/2016: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18[...]. Παρά την ανυπαρξία ορισμού της έννοιας της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, έχει γίνει αποδεκτό πως «μία προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή όταν υπάρχουν αμφιβολίες για τη σοβαρότητα και φερεγγυότητα της, δηλαδή για την ικανότητα του προσφέροντος οικονομικού φορέα να εκτελέσει

προσηκόντως τη σύμβαση, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς και χωρίς την παραβίαση των κανόνων του κοινοτικού και εθνικού δικαίου. Με δεδομένο όμως ότι η έννοια της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δεν είναι αφηρημένη, αλλά πρέπει να καθορίζεται για κάθε σύμβαση σε σχέση με το συγκεκριμένο αντικείμενο της, είναι η αναθέτουσα αρχή αυτή που τελικώς θα εξειδικεύσει την έννοια της σε κάθε σύμβαση και, ενδεχομένως, ο αρμόδιος δικαστής, εφόσον η υπόθεση αχθεί ενώπιον του» (δείτε σχετικά σε, Κουλουμπίνη, Μάζος, Κίτσος Δημόσιες Συμβάσεις – Ν.4412/2016, σελ. 369). Η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά συνιστά μία αόριστη αξιολογική έννοια και η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευρέα περιθώρια εκτίμησης μιας προσφοράς ως τέτοιας, η εκτίμηση της όμως ελέγχεται ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας. Κατά το στάδιο αυτό της αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, η αναθέτουσα αρχή δεσμεύεται να κινήσει τη διαδικασία ελέγχου μίας προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής, όταν η αξιοπιστία της προσφοράς είναι αμφίβολη. Οι αμφιβολίες δεν είναι ανάγκη να πηγάζουν μόνο από το συνολικό κόστος της προσφοράς, αλλά δύνανται να προέλθουν και από επιμέρους κόστη σε σχέση με τα ζητούμενα από τη διακήρυξη είδη. Στο στάδιο αυτό η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλές. Τέτοια ένδειξη υπάρχει στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε έναν διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει τιμής είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή (δείτε σχετικά σε Κουλουμπίνη, Μάζου, Κίτσου «Δημόσιες Συμβάσεις – Ν.4412/2016» σελ. 372, Νομική Βιβλιοθήκη). Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 6/2016 Απόφαση της ΕΑΑΔΗΣΥ «...ο υπολογισμός στις προσφορές ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους οφέλους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Σε αντίθεση, ωστόσο, προς το

κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕΣ, VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014). [.....] Τούτο διότι η εν λόγω προσφορά ως προς το διοικητικό κόστος, το εργολαβικό όφελος και τα λοιπά έξοδα εμφανίζεται εξ αντικειμένου ως υπερβολικά χαμηλή, με συνέπεια να καθίστατο επιβεβλημένη η κλήση της αναδόχου από την αναθέτουσα αρχή για την παροχή διευκρινίσεων. Συνεπώς, η τελευταία κρίνοντας ότι η εν λόγω προσφορά είναι αποδεκτή και παραλείποντας να καλέσει την ανάδοχο προς αιτιολόγηση των προαναφερθέντων στοιχείων, υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας, κατά παραδοχή ως βάσιμου του σχετικού λόγου διαφωνίας της Επιτρόπου». Ούσα επομένως, η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, μια αόριστη αξιολογική έννοια, δύναται να προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή με την εκτίμηση έτερων στοιχείων, όπως τη σύγκριση της επίμαχης προσφοράς με προσφορές άλλων οικονομικών φορέων συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, αλλά και τα διδάγματα της κοινής πείρας. Σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Διακήρυξης, και συγκεκριμένα το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι και τις υποχρεώσεις του Αναδόχου (σελ. 42): «Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να χορηγήσει, με δικές του δαπάνες, στο προσωπικό του που θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού, τον εξοπλισμό και τα αναλώσιμα υλικά, π.χ. σάκοι απορριμμάτων, υλικά καθαριότητας, μηχανήματα, που είναι απαραίτητα για την επιτυχή υλοποίηση των ανατεθειμένων υπηρεσιών». Σημειωτέον πως οι προς καθαρισμό επιφάνειες των κτιριακών εγκαταστάσεων στο Τμήμα 1 της παρούσας Διακήρυξης, καλύπτουν μία επιφάνεια 7.530,00 τετραγωνικών μέτρων. Σχετικά με την οικονομική προσφορά της εταιρίας ..., ο οικονομικός φορέας υπολογίζει κόστος αναλωσίμων για τον καθαρισμό επιφάνειας 7.530,00 τετραγωνικών μέτρων και για χρονικό διάστημα 22 μηνών, το ποσό των

616,00€, ποσό υπερβολικά χαμηλό για τις ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Ειδικότερα, η εταιρία έχει υπολογίσει ως μηνιαίο κόστος αναλωσίμων, τα οποία σύμφωνα με τη διακήρυξη είναι τουλάχιστον οι σάκοι απορριμμάτων, τα υλικά καθαριότητας και τα αναγκαία μηχανήματα, το ποσό των 28 ευρώ ανά μήνα ($616:22$ μήνες= 28). Η προσφορά αυτή σαφώς έπρεπε να θεωρηθεί ως ύποπτη από την αναθέτουσα αρχή, αφού υπολείπεται σημαντικά από τις υποβληθείσες προσφορές των λοιπών οικονομικών φορέων. Εξάλλου, το ποσό των 28 ευρώ ανά μήνα είναι καταφανές, κατά την κοινή αντίληψη και πείρα, πως είναι υπερβολικά χαμηλό και δεν αρκεί για τον καθαρισμό 7.530 τετραγωνικών μέτρων. Μάλιστα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας επιχειρεί να αιτιολογήσει το ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων μέσω του υποβληθέντος εγγράφου «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ», κάνοντας λόγο για ευνοϊκές συνθήκες που επιτρέπουν στην εταιρία οικονομικότερη προμήθεια των αναλωσίμων, χωρίς ωστόσο να αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της με την προσκόμιση αντίστοιχων τιμολογίων που να προκύπτουν οι εξαιρετικά ευνοϊκές τιμές αγοράς, το οποίο απαιτείται για τη στήριξη του σχετικού ισχυρισμού. Επιπλέον, όσο ευνοϊκή και να είναι η προμήθεια των αναλωσίμων, το ποσό των 28 ευρώ μηνιαίως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί αρκετό για τον καθαρισμό κτιριακών εγκαταστάσεων τέτοιας κλίμακας. Συνεπώς, η εν λόγω προσφορά έπρεπε να απορριφθεί από την αναθέτουσα και σε κάθε περίπτωση να ζητηθεί διευκρίνιση και να αιτιολογηθεί ειδικώς η αποδοχή μια τέτοιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς.

4ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ – ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ... ΛΟΓΩ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ Η από 02.07.2021 προσβαλλόμενη απόφαση και τα συμπροσβαλλόμενα Πρακτικά Νο1 και Νο2, μη νόμιμα έκριναν αποδεκτή την προσφορά της εταιρίας ..., καθώς η εν θέματι εταιρία δεν προέβη στη συμπλήρωση του Πίνακα 2. Ανάλυση προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010 και το άρθρο 22 του Ν.4144/2013, για το σύνολο της συμβατικής διάρκειας του έργου (24 μήνες), αλλά σε ετήσια βάση, παρά το γεγονός ότι το

υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς προβλέπει την παράθεση της ανάλυσης για το σύνολο της διάρκειας της σύμβασης, και ως εκ τούτου η προσφορά θα έπρεπε να απορριφθεί πρωτίστως για το λόγο αυτό. Σε κάθε περίπτωση, εάν κριθεί αποδεκτή η παράθεση της οικονομικής προσφοράς της ... σε ετήσια βάση, το οποίο εικάζουμε από το ύψος των οικονομικών μεγεθών που αναφέρονται σε αυτήν, σημειώνουμε τα ακόλουθα: Στην οικονομική της προσφορά, η εν θέματι εταιρία έχει υπολογίσει ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων, 240€ ανά έτος, ήτοι 480 € για τη συνολική χρονική διάρκεια ισχύος της σύμβασης, γεγονός που καθιστά την προσφορά της ύποπτη και γεννά την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να την καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων. Συνεπώς, η εταιρία ... υπολογίζει κόστος αναλωσίμων ποσού 240 ευρώ για 12 μήνες, ήτοι μηνιαίο ποσό 21,8 € ($480:22=21,8$). Με βάση τα αναφερθέντα στον 3ο λόγο προσφυγής, το υπολογισθέν κόστος αναλωσίμων του εν λόγω οικονομικού φορέα είναι υπερβολικά χαμηλό και αναμφισβήτητα κρίνεται ως ύποπτο, καθώς όχι μόνο είναι κατά πολύ μικρότερο συγκριτικά με τα κόστη αναλωσίμων που υπολογίστηκαν από τις λοιπές συμμετέχουσες εταιρίες, αλλά και κατά γενική παραδοχή και σύμφωνα με την κοινή αντίληψη το ποσό του 21,8 ευρώ μηνιαίως σε καμία περίπτωση δεν δύναται να καλύψει τις ανάγκες καθαρισμού κτιριακών εγκαταστάσεων μεγέθους 7.530 τετραγωνικών μέτρων. Σημειωτέον δε ότι όλοι υπόλοιποι συμμετέχοντες πλην των δύο εταιρειών οι προσφορές των οποίων προσβάλλονται με τον παρόντα και τον προηγούμενο λόγο της προσφυγής μας έχουν υπολογίσει κόστος αναλωσίμων για 22 μήνες 1.287,35 – 4.603,94€, ώστε καθίσταται προφανής η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά των εταιρειών αυτών, η οποία είναι ύποπτη και υποκρύπτει παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού, θέτοντας ταυτόχρονα υπό αμφισβήτηση την προσήκουσα εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Συνεπώς, η εν λόγω προσφορά έπρεπε να απορριφθεί από την αναθέτουσα και σε κάθε περίπτωση να ζητηθεί διευκρίνιση και να αιτιολογηθεί ειδικώς η αποδοχή μια τέτοιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφορά

11. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις οικείες απόψεις της, αναφέρεται « I. Επί της εταιρικής ταυτότητας της εταιρείας, II. Επί των προβλεπομένων στη Διακήρυξη III. Επί της Διαδικασίας IV. Επί του νομοθετικού πλαισίου;, V. Επί των πραγματικών περιστατικών: VI. Εν κατακλείδι και επί των ισχυρισμών των προσφευγουσών εταιρειών : Ουδεμία ζημία πρόκειται να υποστούν οι προσφεύγουσες εταιρείες σε περίπτωση που απορριφθεί το αίτημα αναστολής εκτέλεσης προσωρινών μέτρων και οι προδικαστικές προσφυγές των. Αντιθέτως η εταιρεία μας η οποία ναι μεν είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου πλην όμως Δημοσίου Συμφέροντος, πολλώ δε μάλλον που εποπτεύεται από τα συναρμόδια Υπουργεία ... και ..., θα υποστεί ανεπανόρθωτη ζημία σε περίπτωση που γίνουν δεκτές οι αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και οι προδικαστικές προσφυγές. Ειδικότερον: 1. Η εταιρεία μας ως δημόσια επιχείρηση και ως μοναδική Ελληνική κρατική αμυντική βιομηχανία παραγωγής και εμπορίας όπλων, πυρομαχικών και οπλικών συστημάτων απαιτείται άμεσα να ανταποκριθεί στις υπηρεσίες καθαριότητας όλων των κτιριακών της εγκαταστάσεων, πολλώ δε μάλλον που αυτές δεν περιλαμβάνουν μόνον το κτίριο κεντρικής διοίκησης αλλά επιπροσθέτως τέσσερα (4) Συγκροτήματα Εργοστασίων: ..., ..., ... και ... Κατά συνέπεια υφίσταται άμεσος κίνδυνος για την υγιεινή αλλά και για την ασφάλεια όλων των εργαζομένων αφού σε περίπτωση που γίνουν δεκτές οι προδικαστικές προσφυγές και οι 12 αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης, θα παρέλθει σημαντικός πλην απροσδιόριστος από την πλευρά της χρόνος έως ότου αναδειχθεί μειοδότης. 2. Εξαιτίας της επέλευσης του ως άνω κινδύνου συνακόλουθα συντρέχει άμεσος κίνδυνος χρονικής καθυστέρησης πραγματοποίησης – ολοκλήρωσης των εν εξελίξει συμβάσεων με αποτέλεσμα η εταιρεία μας να κινδυνεύσει να υποστεί και οικονομική ζημία λόγω κινδύνου επιβολής ποινικών ρητρών. Συνεπώς οι ισχυρισμοί που προβάλλουν με τις προδικαστικές προσφυγές οι προσφεύγουσες είναι αβάσιμοι κατά τον νόμο και την ουσία.».

12. Επειδή ο α' παρεμβαίνων κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού, και θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος του, ισχυρίζεται ότι «B) Επί της προσφυγής: Η ασκηθείσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί για τους κατωτέρω

νομίμους, βασίμους και αληθινούς λόγους: 1) Επί του κόστους των αντικαταστατών: Η διακήρυξη που διέπει τον διαγωνισμό ορίζει: -1.3 Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις της -Εξαιρείται ο μήνας Αύγουστος λόγω θερινών διακοπών, όπου οι εγκαταστάσεις της αναθέτουσας αρχής παραμένουν κλειστές ... Στο έγγραφο των διευκρινίσεων και επί του ζητήματος τούτου, δηλαδή της απασχόλησης, κατά το μήνα Αύγουστο, η αναθέτουσα αρχή διευκρίνισε τα εξής: ... 5. Ερώτηση Οικονομικού Φορέα Στη σελ. 48 της διακήρυξης, στον πίνακα οικονομικής προσφοράς αναγράφονται οι μήνες για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους. Παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε εάν οι μηνιαίες τιμές για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους πρέπει να πολλαπλασιαστούν με 22 μήνες, μιας και εξαιρείται ο μήνας Αύγουστος ή με 24 μήνες, που είναι η συνολική συμβατική διάρκεια. Απάντηση Αναθέτουσας Αρχής Οι μηνιαίες τιμές για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους πρέπει να πολλαπλασιαστούν με 22 μήνες λόγω εξαίρεσης του Αυγούστου ο οποίος δεν τιμολογείται. Αντίστοιχα στην οικονομική προσφορά του Οικονομικού Φορέα θα πρέπει να υπολογίζονται 22 μήνες ώστε να συμπληρωθεί ο διετής προϋπολογισμός. 9. Ερώτηση Οικονομικού Φορέα Θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε εάν για το μήνα Αύγουστο ο ανάδοχος δε θα τιμολογεί την Αναθέτουσα Αρχή. Απάντηση Αναθέτουσας Αρχής Η συνολική τιμολόγηση για κάθε έτος θα υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μήνας Αύγουστος δεν τιμολογείται. ... Από τα ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ότι κατά το μήνα Αύγουστο δε θα παρασχεθούν υπηρεσίες και ως εκ τούτου, ο ανάδοχος κατά το μήνα αυτό δε θα απασχολήσει προσωπικό. Συνακόλουθα, και αφού, κατά τον ανωτέρω μήνα δεν θα απασχολήσει προσωπικό, δεν προκύπτει και υποχρέωση υπολογισμού κόστους αντικαταστατών, για την κάλυψη των αδειών, δεδομένης της μη απασχόλησης εργαζομένων, κατά τον ανωτέρω μήνα Το αναμφισβήτητο τούτο γεγονός, το οποίο προκύπτει από τη διακήρυξη και τη διευκρίνιση, επιτρέπει τον μη υπολογισμό της επίδικης δαπάνης. Με τα δεδομένα αυτά, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας για μη υπολογισμό δώρων αντικαταστατών κ.λπ. είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στους ως άνω όρους της

διακήρυξης και στο έγγραφο των διευκρινίσεων, με τα οποία ρητά έχει εξαιρεθεί ο μήνας Αύγουστος, γεγονός που σημαίνει ότι δε θα υπάρξει απασχόληση κατά το μήνα αυτό και συνακόλουθα υποχρέωση υπολογισμού δαπάνης, που δε θα πραγματοποιηθεί. II) Επί του εργατικού κόστους της προσφοράς μου. Η διακήρυξη που διέπει τον διαγωνισμό, ορίζει: - 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης, όπως ορίζεται κατωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα I της διακήρυξης: Α. Τιμές [ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ] Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά τμήμα. Οι συμμετέχοντες καλούνται συμπληρώσουν ως τιμή προσφοράς το ποσό του ετήσιου προσφερόμενου κόστους ανά τμήμα για το οποίο υποβάλλουν προσφορά. ... Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής προβλεπόμενα στο άρθρο 68 του ν.3863/2010 (Α' 115): α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Οι οικονομικοί φορείς (εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία, όπου θα αναλύεται επαρκώς και με σαφήνεια ο τρόπος-μέθοδος υπολογισμού-προσδιορισμού των στοιχείων αυτής της τιμής. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Για την ορθή ανάλυση του εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων προτείνεται στους οικονομικούς φορείς να συμβουλευτούν την Απόφαση 6/2016 και κάθε άλλη σχετική Απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Τα στοιχεία του κεφαλαίου Ανάλυση Οικονομικής Προσφοράς χρησιμοποιούνται μόνο για τον αποκλεισμό προσφορών που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της διακήρυξης και δεν αξιολογούνται για την κατάταξη του υποψηφίου. Η Οικονομική Προσφορά περιλαμβάνει: 1. το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς του υποδείγματος του Παραρτήματος ΙΙΙ της διακήρυξης και 2. την Ανάλυση Οικονομικής Προσφοράς του τρόπου-μεθόδου υπολογισμού-προσδιορισμού αυτής της τιμής. Το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς συντάσσεται υποχρεωτικά σύμφωνα με την κείμενη εργατική, ασφαλιστική και σχετική νομοθεσία επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς. Η τιμή για καθένα από τα πεδία του υποδείγματος θα είναι μια και μοναδική. Η αναγραφή της τιμής σε Ευρώ (€) μπορεί να γίνεται μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία. Το ύψος της Οικονομικής Προσφοράς ανά Τμήμα δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα προϋπολογισθέντα ανά Τμήμα ποσά, όπως αυτά παρατίθενται στον πίνακα της παραγράφου 1.3 της παρούσας. Επισημαίνεται, ότι ο Προσφερόμενος Βασικός Μηνιαίος Μισθός πρέπει να είναι ίσος ή μεγαλύτερος από τον κατώτατο μηνιαίο μισθό, δηλαδή ο μισθός αυτός, θα πρέπει να είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το βασικό μισθό όπως αυτός ορίζεται από την απόφαση οικ.4241/127 (Β' 173/30.01.2019) της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης όπως ισχύει. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις αναλύονται στην παρ.5.1.2. ...» - Στο Παράρτημα Ι ορίζεται: - Περαιτέρω, με το έγγραφο των διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, το οποίο αναρτήθηκε ηλεκτρονικά, κατά τα οριζόμενα στον όρο 2.1.3 της διακήρυξης, και ως εκ τούτου έχει ενταχθεί στο διαγωνιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, επί του ζητήματος του υπολογισμού του εργατικού κόστους, διευκρινίστηκαν τα εξής: «... 13. Ερώτηση Οικονομικού Φορέα Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι στις απαιτήσεις-τεχνικές προδιαγραφές στον πίνακα συχνότητας παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στο κτίριο Κεντρικής Διοίκησης

μας ζητάτε 1 άτομο για 8 ώρες /ημέρα από Δευτέρα έως Παρασκευή, δηλαδή 40 ώρες/εβδομαδιαίως και 160 ώρες/μηνιαίως. Αν διαιρέσουμε τις 160 ώρες/8 ώρες = 20 ημέρες εργασίας το μήνα. Το ελάχιστο ετησίως ανά μήνα είναι 21,72 ημέρες/μήνα (από Δευτέρα έως Παρασκευή). Δηλαδή, το έτος έχει 365 ημέρες/7 ημέρες την εβδομάδα = 52,142 εβδομάδες το έτος. $52,142 \text{εβδομάδες} * 5 \text{ημέρες/εβδομάδα} = 260,71 \text{ημέρες}$ το έτος / 12 μήνες = 21,72 εργάσιμες ημέρες/μήνα για 1 άτομο πλήρης απασχόλησης πενθήμερο. Οι ασφαλίσιμες ημέρες είναι 26 ημέρες/μήνα στην πλήρη απασχόληση. Απάντηση Αναθέτουσας Αρχής Ισχύουν επ' ακριβώς όσα προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης. 14. Ερώτηση Οικονομικού Φορέα Στη διακήρυξη με αρ. ..., στην παράγραφο ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, στον πίνακα στην σελίδα 46 αναφέρονται τα κτίρια, ο απαιτούμενος αριθμός εργαζομένων, η συχνότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (ώρες ανά άτομο και ημέρες), το σύνολο των ωρών την εβδομάδα και συνολικές ώρες μηνιαία. Από τον πίνακα στην σελίδα 46 προκύπτουν 64 συνολικές εργατοώρες την ημέρα. Η καθαριότητα θα γίνεται από Δευτέρα έως Παρασκευή. Οι μηνιαίες ώρες από τον πίνακα φαίνεται να έχουν υπολογιστεί με 20 ημέρες ανά μήνα (1280 συνολικές ώρες το μήνα / 64 ώρες την ημέρα = 20 ημέρες). Οπότε στους 11 μήνες οι ημέρες συνολικά είναι 220 ημέρες. Ενώ οι 11 μήνες έχουν μέσο όρο ημερών 239,25 ημέρες (261 ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή που έχουμε σε 1 έτος / 12 μήνες = 21,75 ημέρες το μήνα μέσο όρο X 11 μήνες = 239,25 ημέρες). Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τους κανόνες της εργατικής νομοθεσίας οι αργίες που χαρακτηρίζονται επίσημες και είναι επτά (7) τον αριθμό αμείβονται με το σύννηθες ημερομίσθιο όταν ο εργαζόμενος δεν εργάζεται. Παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε Οι μηνιαίες ώρες θα υπολογιστούν με 21,75 ημέρες τον μήνα ή με 20 ημέρες το μήνα; Απάντηση Αναθέτουσας Αρχής Ισχύουν επ' ακριβώς όσα προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης.» Η ημετέρα εταιρεία, αφού έλαβε υπ' όψη της όσα αναφέρονται στη διακήρυξη στο Παράρτημα Ι, για το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης, αλλά και στο ως άνω έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, συνέταξε την οικονομική προσφορά της, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ της διακήρυξης και διαμόρφωσε τις

προσφερόμενες τιμές εργατικού κόστους κ.λπ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη και στην κείμενη εργατική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, στην οικονομική της προσφορά συμπεριέλαβε τα ακόλουθα στοιχεία: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή) Περιεχόμενα Φακέλου Οικονομικής Προσφοράς Περιλαμβάνει επί ποινή αποκλεισμού «συγκεντρωτικά» τα στοιχεία / κόστη για την οποία υποβάλλεται προσφορά , βάσει των παρακάτω πινάκων». 1. Οικονομική προσφορά Μηνιαίο ποσό, χωρίς ΦΠΑ (Σε ευρώ) 6.874,42 € ΦΠΑ 24% (Σε ευρώ) 1.649,86 € Μηνιαίο ποσό, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (Σε ευρώ) 8.524,28 € ΜΗΝΕΣ 22 ΜΗΝΕΣ Συνολικό ποσό (για όλο το χρονικό διάστημα της παροχής υπηρεσιών), χωρίς ΦΠΑ (Σε ευρώ) 151.237,24 € Συνολικό ποσό (για όλο το χρονικό διάστημα της παροχής υπηρεσιών), συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (Σε ευρώ) 187.534,16 € 2. Ανάλυση προσφοράς σύμφωνα με άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 και το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 Αριθμός εργαζομένων Σχετικό 1 Ημέρες και ώρες εργασίας Σχετικό 1 Συλλογική Σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγεται ο κάθε εργαζόμενος Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. όπως ισχύει και Υπουργική Απόφαση 4241/127/30.01.2019 (ΦΕΚ Β´ /173/2019) με παράταση ισχύος της ΕΓΣΣΕ με Π.Κ. Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων 1/9.1.2020 Ύψος προϋπολογιζομένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων στην σύμβαση 117.898,64 € Ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά 28.196,52 € Διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών (δεν μπορεί να υπολείπεται του 0,5 % της συνολικής προσφοράς) 850,00 € Κόστος αναλωσίμων 3.300,00 € Εργολαβικό κέρδος (δεν μπορεί να υπολείπεται του 0,5 % της συνολικής προσφοράς) 757,00 € Τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο 753 τ.μ. Νόμιμες κρατήσεις 235,02 € 3. Στον φάκελο της οικονομικής προσφοράς θα επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι, επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς. 4. Στην προσφορά τους οι εταιρείες πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων και του εργολαβικού τους κέρδος, επί ποινή αποκλεισμού, που δεν μπορεί να υπολείπεται του ως άνω ελάχιστου καθοριζομένου ποσοστού. 5. Ο πίνακας της

οικονομικής προσφοράς και ανάλυσης προσφοράς, συμπληρώνονται σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία, επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς. 6. Μικρότερος προσφερόμενος αριθμός εργαζομένων και λιγότερες ώρες εργασίας από τα απαιτούμενα στην Διακήρυξη, επιφέρει απόρριψη της προσφοράς. 7. Το πλήθος των εργαζομένων (περιλαμβανομένων των ατόμων ρεπό) που αντιστοιχεί στις απαιτούμενες εργατοώρες, είναι κοστολογικά ισοδύναμο και εκφρασμένο σε άτομα πλήρους απασχόλησης (40 ώρες/ εβδομάδα). 8. Μικρότερος προσφερόμενος αριθμός εργαζομένων και λιγότερες ώρες εργασίας από τα απαιτούμενα στην Διακήρυξη, επιφέρει απόρριψη της προσφοράς. 9. Το πλήθος των εργαζομένων (περιλαμβανομένων των ατόμων ρεπό) που αντιστοιχεί στις απαιτούμενες εργατοώρες, είναι κοστολογικά ισοδύναμο και εκφρασμένο σε άτομα πλήρους απασχόλησης (40 ώρες/ εβδομάδα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΣΧΕΤΙΚΟ 1 Προσδιορισμός Εγκατάστασης Αριθμός εργαζομένων για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας Συχνότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας Επιφάνεια κύριων κτιριακών εγκαταστάσεων Ημέρες (τ.μ) ανά εβδομάδα Ώρες ανά ημέρα Ώρες ανά εβδομάδα Ώρες ανά μήνα Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης (ΚΔ) 1 5 8 40 160 7530 2 5 4 40 160 Συγκρότημα Εργοστασίου ... (...) 1 5 8 40 160 6 5 4 120 480 » Δηλαδή 160 ώρες ανά μηνά χ 12 μήνες = 1.920 ώρες το έτος και 80 ώρες ανά μηνά χ 12 μήνες = 960 ώρες το έτος Όπως συνάγεται από τα ανωτέρω, η οικονομική μου προσφορά έχει συνταχθεί και διαμορφωθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.4.4 και στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης, καθώς και με τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από την αναθέτουσα αρχή, είναι νόμιμη, καλύπτει το εργατικό κόστος που απαιτείται να καταβληθεί για την παροχή των ειρημμένων υπηρεσιών και ορθώς η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ενέκρινε το σχετικό πρακτικό της επιτροπής που εισηγήθηκε την αποδοχή της οικονομικής προσφοράς μου, λόγω της συμφωνίας της και της μη απόκλισής της από τη διακήρυξη. Παρά ταύτα, η προσφεύγουσα, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της, προβάλλει αορίστως και εσφαλμένως ότι δήθεν στην προσφορά μου δεν έχει γίνει ορθός υπολογισμός του νομίμου εργατικού κόστους. Ο ισχυρισμός αυτός κατ' αρχάς είναι απορριπτέος ως αόριστος, διότι η προσφεύγουσα δεν

Αριθμός απόφασης :1456/2021

προσδιορίζει με συγκεκριμένη αναφορά τις πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης, που υποτίθεται ότι ελήφθη κατά παράβαση της ευρωπαϊκής και της εσωτερικής νομοθεσίας, αλλά αναφέρεται σε κόστος που προέκυψε με βάση τους δικούς της υπολογισμούς, ισχυριζόμενη, ότι εξ αυτού και μόνο του λόγου, εφόσον η οικονομική μου προσφορά υπολείπεται του ποσού τούτου, είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη. Όμως, ο ισχυρισμός αυτός, πέραν της αοριστίας του, δεν είναι βάσιμος, διότι με τα ποσά που έχω υπολογίσει στην οικονομική προσφορά μου, καλύπτεται πλήρως και επαρκώς η σύμβαση που θα εκτελεστεί, με βάση τους όρους της διακήρυξης. Συγκεκριμένα, παραθέτω τον κατωτέρω τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους, από τον οποίο προκύπτει το νόμιμο του ποσού που έχω υπολογίσει: Η ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΦΟΡΑ ΕΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΓΙΑ 8 ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΕ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΙΑ 160 ΩΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ & 1920 ΩΡΕΣ ΤΟ ΕΤΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ ΑΠΟ 1-1 ΕΩΣ 31-12 ΜΕ ΤΗΝ Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ 29,04 & ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ 4,356 & ΕΦΚΑ: 24,69 %. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΣΕΙ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΤΑΚΤΙΚΑ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 1.920 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο= 8.363,52 ευρώ. ΕΦΚΑ.....: 8.363,52 * 24,69 %= 2.064,95 ευρώ. ΔΩΡΟ ΠΑΣΧΑ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 92,06 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο = 401,01 * 1,04166 προσαύξηση Δ. Π.= 417,71 ευρώ. ΕΦΚΑ.....: 417,71 *24,69 % = 103,13 ευρώ. ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 153,42 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο = 668,30 * 1,04166 προσαύξηση Δ.Χ.= 696,14 ευρώ ΕΦΚΑ.....: 696,14 * 24,69 % = 171,88 ευρώ. ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 79,78 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο = 347,53 ευρώ. ΕΦΚΑ.....: 347,53 * 24,69 %= 85,81 ευρώ. Σ Υ Γ Κ Ε Τ Ρ Ω Τ Ι Κ Α ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΕΦΚΑ: 8.363,52 + 417,71 + 696,14 + 347,53= 9.824,90 ευρώ. ΕΦΚΑ: 2.064,95 + 103,13 + 171,88 + 85,81

Αριθμός απόφασης :1456/2021

..... = 208,85 ευρώ. ΕΦΚΑ.....:
208,85 * 23,02 % = 48,07 ευρώ. ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ:
76,71 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο = 334,15 * 1,04166
προσαύξηση Δ.Χ.

..... = 348,07 ευρώ ΕΦΚΑ.....:
348,07 * 23,02 % = 80,13 ευρώ. ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ: ΑΠΟΔΟΧΕΣ:
39,89 ώρες εργασίας για το έτος * 4,356 ωρομίσθιο
..... = 173,76 ευρώ. ΕΦΚΑ.....: 173,76 *23,02
%= 40,00 ευρώ. Σ Υ Γ Κ Ε Τ Ρ Ω Τ Ι Κ Α ΑΠΟΔΟΧΕΣ
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΕΦΚΑ: 4.181,76 + 208,85 + 348,07 +173,76
.....= 4.912,44 ευρώ. ΕΦΚΑ: 962,64 + 48,07 +80,13 + 40,00
.....=1.130,84
ευρώ. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΕΛΚΠ:

..... = 20,00 ευρώ. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ : = 6.063,28 ευρώ. ΣΥΝΟΛΙΚΟ
ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ 8 ΑΤΟΜΑ: 6.063,28 ευρώ * 8 άτομα
..... = 48.506,24 ευρώ. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ 2
ΧΡΟΝΙΑ: 48.506,24 ευρώ * 2 έτη = 97,012,48 ευρώ.
ΤΕΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ: 97.012,48 / 22 μήνες
.....= 4.409,66 ευρώ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Ε.Λ.Π.Κ. Στους παραπάνω υπολογισμούς συμπεριλαμβάνεται Ε.Λ.Π.Κ. (δηλαδή το ποσό των 20,00 ευρώ για τις παιδικές κατασκηνώσεις που επιβαρύνει την επιχείρηση, για όσους εργαζόμενους διατηρούν εργασιακή σχέση με την επιχείρηση τον μήνα Αύγουστο κάθε έτους, έστω και για μία ημέρα) Υ.Α. 23411/2131/30-12-11 και ως εκ τούτου έχει υπολογισθεί Ε.Λ.Π.Κ. για την περίοδο αυτή. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ: Το ωρομίσθιο υπολογίζεται ως εξής: 29,04 ευρώ (ημερομίσθιο του εξαημέρου) * 6 ημέρες εργασίας την εβδομάδα = 174,24 ευρώ την εβδομάδα : 40 ώρες εργασίας την εβδομάδα = 4,356 ευρώ η ώρα. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ: Το εργατικό

κόστος έχει υπολογισθεί βάσει των αντιστοίχων ωρών εργασίας για κάθε είδος αποδοχών. Από τον ανωτέρω παρατιθέμενο αναλυτικό τρόπο υπολογισμού της οικονομικής προσφοράς μου συνάγεται ότι το υπολογισθέν ποσό 4.409,66 € είναι νόμιμο, καλύπτει το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος που απαιτείται να καταβληθεί, δεν καθιστά την προσφορά μου ζημιογόνο και όσα περί του αντιθέτου διατείνεται η προσφεύγουσα περί τούτου είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Επειδή πιθανολογείται ότι οι λόγοι της προσφυγής δεν είναι βάσιμοι, που να επιβάλουν την αποδοχή της. Επειδή η παρούσα παρέμβασή μου ασκείται παραδεκτώς για τους λόγους που ανωτέρω εκτίθενται

13. Επειδή ο β παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι (Γ.-) «Επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλει η 2η Προσφεύγουσα με την επωνυμία «....», επαγόμεθα τα κάτωθι.1. Ως προς τον πρώτο λόγο προσφυγής της ανωτέρω εταιρείας ο οποίος στρέφεται κατά της δικής μας οικονομικής προσφοράς και αφορά τον υπολογισμό του Εργολαβικού Κέρδους, προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων αναφερόμεθα σε όσα έχουμε αναγράψει στην Παράγραφο (B.-) (3) (απαντώντας σε αντίστοιχο λόγο Προσφυγής της εταιρείας) και σημειώνουμε περαιτέρω και συμπληρωματικά πως ο υπολογισμός που κάνει η προσφεύγουσα περί του υπολογισμού του εργολαβικού κέρδους ($160.527,84 \times 0,5 : 100 = 802,64$ €) είναι όλως εσφαλμένως, καθώς με τον τρόπο αυτό καταλήγουμε στο απαράδεκτο αποτέλεσμα να υπολογίζουμε δυο φορές το εργολαβικό κέρδος, καθώς ήδη στην τελική οικονομική προσφοράς μας ποσού 160.527,84€ έχει ήδη υπολογισθεί το εργολαβικό κέρδος και δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί εκ νέου για δεύτερη φορά.

2. Ως προς τον δεύτερο λόγο της προσφυγής της ανωτέρω εταιρείας, αναφέρεται ότι ημείς δήθεν έχουμε υπολογίσει λανθασμένα το ποσό του επιδόματος αδείας, και αυτό γιατί η προσφεύγουσα θεωρεί πως για τον υπολογισμό του επιδόματος αδείας χρησιμοποιούμε λανθασμένο συντελεστή υπολογισμού 0,18, αντί του ορθού που είναι 0,21. Αυτό όμως που αποτυγχάνει να αντιληφθεί η προσφεύγουσα είναι πως η εγγραφή 0.18 δεν αναφέρεται σε «συντελεστή» υπολογισμού του επιδόματος αδείας, αλλά επιμέρους κόστους της συνολικής εργατοώρας, όπως προκύπτει σαφώς από την ανάγνωση του

αναλυτικού πίνακά μας. Η εταιρεία μας δηλαδή, προβαίνει στην κάτωθι ανάλυση:
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΗ $(29,04 \times 6)/40 = 4,36$ ΕΥΡΩ
ΑΝΑ ΩΡΑ. Κατόπιν το επίδομα αδείας ανά μήνα και με αναγωγή στην
εργατοώρα υπολογίζεται ως εξής : $4,36 \text{ €} / 2$ (καθώς το Επίδομα αδείας είναι το
μισό του μισθού) / 12 (αριθμός μηνών έτους) = $0,18 \text{ €}$. (όχι Συντελεστής αλλά
το επιμέρους κόστος του συγκεκριμένου επιδόματος ανά εργατοώρα). Σε κάθε
περίπτωση ασχέτως του τρόπου και της διαδικασίας υπολογισμού του
συγκεκριμένου επιδόματος, ο οποίος μπορεί να διαφέρει, ως προς την
μεθοδολογία του υπολογισμού, από τον τρόπο υπολογισμού της
Προσφεύγουσας, το τελικό αποτέλεσμα είναι ορθό και εντός του νόμιμου ορίου.
Καθώς λοιπόν δεν παραβιάζεται η εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, αλλά
αντιθέτως η εταιρεία μας με τον Λεπτομερή Πίνακα ανάλυσης υπολογισμού
εργατικού Κόστους, προσφέρει στην Υμετέρα Αρχή την δυνατότητα να
διαπιστώσει και να εξακριβώσει το νόμιμο του υπολογισμού του ανωτέρω
επίδοματος, θα πρέπει ο συγκεκριμένος λόγος προσφυγής να απορριφθεί ως
νόμο και ουσία αβάσιμος».

14. Επειδή ο γ παρεμβαίνων κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού, και
θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος του ισχυρίζεται ότι Β. ΕΠΙ ΤΟΥ 3ΟΥ
ΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...»: Η προσφεύγουσα εταιρεία «...»
έχει καταθέσει προσφυγή μόνο για το 1ο τμήμα της ως άνω περιγραφόμενης
Διακήρυξης (ΚΤΙΡΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΚΔ) & ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ... (...)) και με τον 3ο λόγο προσφυγής της ισχυρίζεται –
αβασίμως- ότι η εταιρεία μας μη νόμιμα έγινε αποδεκτή καθόσον έχει υπολογίσει
ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων, ήτοι 616 Ευρώ, γεγονός που καθιστά
την προσφορά ύποπτη και γεννά την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να
καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων. Επί του ανωτέρω αβάσιμου, αναληθή και μη
νόμιμου ισχυρισμού, επαγόμαστε τα ακόλουθα:παραθέτει σχετική νομολογία
επί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών «Στην οικονομική προσφορά της
παρεμβαίνουσας έχουν υπολογιστεί, εκτός άλλων, απολύτως διακριτά ποσά,
που αντιστοιχούν στο διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το

εργολαβικό της όφελος. Εξάλλου, υπό το δεδομένο ότι στη διακήρυξη του διαγωνισμού αλλά και στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό (βλ. και VI Τμ. ΕΣ 6175/2015, 3071/2014, 2998/2014, 4410/2013, 2653/2012, 1724/ 2012, 1723/2012, 1664/2012), είναι προφανές ότι, με σκοπό ακριβώς την ανάπτυξη ανταγωνισμού, το εκτιμώμενο διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων και εργολαβικό όφελος μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές πάντως) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε υποψηφίου, σε συνδυασμό και με ενδεχόμενες ιδιαίτερα ευνοϊκές περιστάσεις υπό τις οποίες τελεί κατά την παροχή των υπηρεσιών του (πρβλ. ΔΕφΑθ 810/2012, ΔΕφΛαρ 19/2011, VI Τμ. ΕΣ 2090/2011 κ.ά.). Αναφορικά με το ποσό που έχει δηλωθεί στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας ως κόστος υλικών – αναλωσίμων και του μηχανικού εξοπλισμού (των οποίων τα χαρακτηριστικά περιγράφονται αναλυτικά στην τεχνική μας προσφορά), σημειώνουμε ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία έχει προβεί σε λεπτομερή κοστολόγηση των απαιτούμενων ειδών και το δηλωθέν ποσό καλύπτει πλήρως τα απαιτούμενα για την αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν επίσης οι ευνοϊκές συνθήκες, τις οποίες διαθέτει η παρεμβαίνουσα εταιρεία για την παροχή των συμβατικών υπηρεσιών και οι οποίες (συνθήκες) επιτρέπουν τον περιορισμό του σχετικού κόστους. Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα εταιρεία, η οποία εμφανίζει επί σειρά ετών μια ανοδική πορεία ως προς τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με ομοειδές αντικείμενο που της ανατίθενται και, αντιστοίχως, ως προς το ύψος του κύκλου εργασιών της (2018: 6.491.088,48€, 2019: 9.857.107,54€, 2020: 18.647.697,24€) έχει εξασφαλίσει ρητές δεσμεύσεις των προμηθευτών της, από τους οποίους εφοδιάζεται με τα αναλώσιμα που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση του έργου, για την παροχή σημαντικού ποσοστού έκπτωσης, την οποία και θα αξιοποιήσει με σκοπό την κάλυψη μέρους του κόστους της προκείμενης σύμβασης. Η παρεμβαίνουσα εταιρεία προτίθεται να αξιοποιήσει τις ευνοϊκές αυτές συνθήκες για την κάλυψη του κόστους αναλωσίμων της προκείμενης σύμβασης, καθόσον αποδίδει σ' αυτήν ιδιαίτερη σημασία, λόγω του σημαντικού

οικονομικού της αντικειμένου αλλά και της ευκαιρίας που παρέχεται, σε περίπτωση ανάδειξης της Εταιρείας μας ως αναδόχου, για τη διατήρηση των οικονομικών μας αποτελεσμάτων και την ενίσχυση της παρουσίας μας στην αγορά της συγκεκριμένης κατηγορίας υπηρεσιών, δεδομένου ότι η καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων της ... αποτελεί ένα σημαντικό έργο του είδους του. Συνεπώς, το πραγματικό ποσό που θα έχει στη διάθεσή της η παρεμβαίνουσα εταιρεία για την κάλυψη του κόστους αναλωσίμων, δεν είναι μόνο το ποσό που αναφέρεται στο σχετικό πίνακα ανάλυσης της οικονομικής μας προσφοράς στα επιμέρους κελιά - γραμμές, αλλά και το ποσό που έχει επιτύχει από την άμεση παροχή έκπτωσης λόγω ύψους αγορών («τζίρου») από τους προμηθευτές της. Τα ανωτέρω οικονομικά δεδομένα συνιστούν, καταδήλως, ευνοϊκή συνθήκη, η οποία παρέχει στην παρεμβαίνουσα εταιρεία τη δυνατότητα να μειώσει δραστικά και να καλύψει την οικονομική επιβάρυνση που προκαλείται από το εν λόγω στοιχείο κόστους, κατά το μέρος που αφορά την εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης (πρβλ. ΔΕφΘεσ 178/2014). Εξάλλου, όσον αφορά τον πάγιο εξοπλισμό (μηχανήματα, εργαλεία κ.λπ.) που θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης, σημειώνουμε ότι θα καλύπτει τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και το κόστος αυτό έχει ληφθεί υπόψη μας κατά τη σύνταξη της προσφοράς, ενώ αναφορικά με τα άλλα είδη διαρκούς χρήσης που θα χρησιμοποιήσει η παρεμβαίνουσα (όπως π.χ. στολές προσωπικού), είχε ήδη γίνει προμήθεια σε χρόνο προγενέστερο της προκήρυξης της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας, και επομένως το σχετικό κόστος δεν βαρύνει την προκείμενη σύμβαση, παρά μόνο ένα μικρό ποσό για φθορές ή αντικαταστάσεις. Στο σημείο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι κατά την τελευταία διετία η παρεμβαίνουσα έχει συνάψει συμβάσεις μεγάλου οικονομικού αντικειμένου (π.χ. σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στο, στο, στο, στη, στο, στον ... κτλ.) για τις οποίες έχουν γίνει – και συνεχίζουν να γίνονται – εκτεταμένες παραγγελίες υλικών, αναλωσίμων και εξοπλισμού, με συνέπεια οι προμηθευτές να προσφέρουν πρόσθετες εκπτώσεις για τη διατήρηση της συνεργασίας τους με την παρεμβαίνουσα. Το οικονομικό όφελος που προσδοκά η παρεμβαίνουσα από

την προκείμενη σύμβαση, δεν συναρτάται μόνον με το (μικρό έστω) εργολαβικό κέρδος που έχουμε υπολογίσει, αλλά και με άλλους ουσιώδεις παράγοντες, που αφορούν τα οικονομικά δεδομένα του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των φορέων του Δημόσιου Τομέα (και μάλιστα με εξαιρετικά περιορισμένα ποσοστά κέρδους). Υπό το πρίσμα αυτό, η συμμετοχή μας στο διαγωνισμό δεν είναι οικονομικώς αδιάφορη, αφού από την ανάθεση της σύμβασης η Εταιρεία μας προσδοκά και άλλα πρόσθετα οικονομικά οφέλη, τα οποία, βεβαίως, δεν μπορούσαμε να απεικονίσουμε στην οικονομική μας προσφορά. Σημειώνεται ότι το αυτονόητο επιχειρηματικό όφελος που προκύπτει για την παρεμβαίνουσα από την επιδιωκόμενη συνέχιση της συνεργασίας της με την ..., λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι, όπως ήδη αναφέραμε πιο πάνω, οι υπηρεσίες καθαριότητας της ... αποτελούν ένα σημαντικό έργο της κατηγορίας του, με την συνακόλουθη διατήρηση του κύκλου εργασιών της εταιρείας, τη διατήρηση του προσωπικού της, καθώς και την ενίσχυση και βελτίωση εν γένει της επιχειρηματικής εικόνας και της φήμης της, ως μιας σημαντικής και ταχέως αναπτυσσόμενης εταιρείας του κλάδου της, η οποία μπορεί να αναλαμβάνει και να εκτελεί με επιτυχία σύνθετα έργα, όπως το προκείμενο, παρέχοντας ολοκληρωμένες λύσεις υπηρεσιών καθαριότητας. Τα στοιχεία αυτά αποκτούν επίσης πρόσθετη σημασία, αφού συμβάλλουν στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε άλλους παρόμοιους διαγωνισμούς, ιδίως από πλευράς απόδειξης της τεχνικής ικανότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας της παρεμβαίνουσας (δείτε σχετικώς και άρθρο 75 παρ. 1, 2 και 4 Ν. 4412/2016). Μάλιστα, υπό τις ισχύουσες δυσχερείς οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες, οι οποίες κατά κοινή διαπίστωση, οδηγούν τις αναθέτουσες Αρχές σε σημαντικές μειώσεις της δαπάνης για υπηρεσίες καθαριότητας (συχνά με παράλληλους περιορισμούς του υλικού αντικειμένου των συμβάσεων), αλλά και σε εκτεταμένη ήδη χρήση των διαδικασιών σύναψης ατομικών συμβάσεων εργασίας του άρθρου 63 του Ν. 4430/2016 και λοιπών συναφών διατάξεων για την απασχόληση προσωπικού καθαριότητας, έχει ιδιαίτερη σημασία η διατήρηση του κύκλου εργασιών της παρεμβαίνουσας σε υψηλά επίπεδα, δεδομένου ότι,

όχι μόνον συμβάλλει στη διατήρηση ή και αύξηση των θέσεων εργασίας του προσωπικού, αλλά και για το λόγο ότι αξιολογείται θετικά και ως προς την χρηματοοικονομική και πιστοληπτική ικανότητα της Εταιρείας, η οποία επίσης συνιστά κριτήριο ποιοτικής επιλογής (και συχνά κριτήριο αξιολόγησης) στους δημόσιους διαγωνισμούς (βλ. άρθρο 75 παρ. 3 Ν. 4412/2016). Όλα τα παραπάνω συνιστούν, επίσης, ειδικές περιστάσεις, οι οποίες δικαιολογούν την υποβολή οικονομικής προσφοράς με περιορισμένο (πλην όμως υπαρκτό) περιθώριο κέρδους, καθώς το οικονομικό όφελος που προσδοκά η παρεμβαίνουσα κινείται πέραν του δηλωθέντος ποσοστού εργολαβικού κέρδους και δεν ταυτίζεται μόνον με αυτό (πρβλ. ΔΕφΘεσ 178/2014). Σε κάθε περίπτωση πάντως, όπως έχει κριθεί σχετικά, το εύλογο ή μη του ύψους του εργολαβικού κέρδους αποτελεί ζήτημα που ανάγεται στον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει ο οικονομικός φορέας που συμμετέχει σε ένα δημόσιο διαγωνισμό, με βάση και τις (θεμιτές) εμπορικές του επιδιώξεις (βλ. αποφ. VI Τμ. ΕΣ 7785/2015, 2090/2011, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 792/2008, 974/2007). Εν προκειμένω, όπως ήδη καταδείξαμε, η οικονομική προσφορά της “...” πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να αποβεί κερδοφόρος, και επομένως διασφαλίζεται και από την άποψη αυτή η ομαλή και ακώλυτη εκτέλεση της σύμβασης. Προς επίρρωση των ανωτέρω, υποβάλλεται δήλωση του προμηθευτή της παρεμβαίνουσας, στην οποία δηλώνεται ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία έχει εξασφαλίσει ρητή έγγραφη δέσμευση του προμηθευτή από τον οποίο εφοδιάζεται με τα αναλώσιμα που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση του έργου (εταιρία «...»), για την παροχή σημαντικού ποσοστού έκπτωσης, την οποία και θα αξιοποιήσει με σκοπό την κάλυψη του κόστους αναλωσίμων της προκείμενης σύμβασης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ρητώς οριζόμενα στην από 28.1.2021 επιστολή της ... (ΣΧΕΤ. 1), εξαιτίας των υψηλών αγορών που έχει πραγματοποιήσει η παρεμβαίνουσα το τελευταίο τρίμηνο του 2020 (20.140,69 Ευρώ, πλέον ΦΠΑ), παρέχεται από μέρους της προμηθεύτριας εταιρείας έκπτωση 20% επί του ποσού αυτού, ήτοι 4.028,14 ευρώ. Μάλιστα, όπως σημειώνεται και στην επιστολή, της έκπτωσης αυτής δύναται να κάνει χρήση η παρεμβαίνουσα, κατ’ απόλυτη διακριτική της ευχέρεια, είτε α) με την

Αριθμός απόφασης :1456/2021

πραγματοποίηση αγορών μέχρι του ύψους του ανωτέρω ποσού (4.028,14 ευρώ), είτε β) με την παροχή έκπτωσης μέχρι τη συμπλήρωση του πιο πάνω ποσού, για οποιαδήποτε αγορά πραγματοποιήσει μελλοντικά, επιλέγοντας μέσα από την γκάμα των προϊόντων της σε εξοπλισμό, υλικά, αναλώσιμα, είδη ατομικής υγιεινής και όσα άλλα είδη αναλάβει να προμηθεύσει. Ως εκ τούτου, μέρος του ανωτέρω ποσού, όχι μικρότερο των 2.000,00 ευρώ ετησίως, προτίθεται να αξιοποιήσει η παρεμβαίνουσα εταιρεία για την κάλυψη του κόστους αναλωσίμων της προκείμενης σύμβασης, καθόσον αποδίδει σ' αυτήν ιδιαίτερη σημασία, λόγω του σημαντικού οικονομικού της αντικειμένου, λαμβανομένου υπόψη, άλλωστε, ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία είναι η ήδη υφιστάμενη ανάδοχος. Προς απόδειξη το ανωτέρω, η από 28.1.2021 επιστολή της ... έχει ως εξής: « Προς: ... Υπόψη: Διευθύνοντος Συμβούλου ..., 28/01/2021 Αγαπητέ κ. ..., Σε συνέχεια της μέχρι σήμερα πολυετούς άφογης συνεργασίας μας, σας ενημερώσουμε ότι η εταιρία μας, αποβλέποντας στη συνέχιση και ενίσχυση της συνεργασίας της μαζί σας και λαμβάνοντας υπόψη την συνεχιζόμενη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σας αλλά και τον αυξημένο όγκο των αγορών σας κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2020, επιβεβαιώνει με την παρούσα, σε συνέχεια όσων έχουν ήδη συμφωνηθεί και για προηγούμενες χρήσεις, τη δέσμευσή της για την παροχή στην εταιρία σας έκπτωσης σε μελλοντικές αγορές με βάση την αξία των μέχρι σήμερα αγορών σας. Βάσει των λογιστικών μας αρχείων, οι αγορές σας για το τελευταίο τρίμηνο του 2020 ανέρχονται στο ποσό των 20.140,69 € (πλέον ΦΠΑ). Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, σας παρέχουμε έκπτωση 20% επί του πιο πάνω ποσού (ήτοι 4.028,14 €), της οποίας μπορείτε να κάνετε χρήση, κατά απόλυτη διακριτική σας ευχέρεια είτε α) με την πραγματοποίηση αγορών μέχρι του ποσού των 4.028,14€ είτε β) με την παροχή έκπτωσης σε μελλοντικές σας αγορές μέχρι τη συμπλήρωση του πιο πάνω ποσού, για οποιαδήποτε αγορά πραγματοποιήσετε μελλοντικά, επιλέγοντας μέσα από την ολοκληρωμένη γκάμα των προϊόντων μας σε εξοπλισμό, υλικά, αναλώσιμα, είδη ατομικής υγιεινής και όσα άλλα ακόμη είδη αναλάβει να σας προμηθεύσει η εταιρία μας. Είναι φυσικό ευνόητο ότι είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε και για το μέλλον αντίστοιχες παροχές προς την

εταιρία σας, στο πλαίσιο της συνέχισης της εμπορικής μας συνεργασίας. Με εκτίμηση, Για την ... Α.Ε. ... Γενικός Διευθυντής Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει αναντίρρητα ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απολύτως νόμιμη και για τον λόγο αυτό πρέπει να απορριφθεί η προδικαστική προσφυγή της «...» για τον προβαλλόμενο 3ο λόγο της, με τον οποίο ισχυρίζεται ότι είναι μη νόμιμη η έγκριση της προσφοράς της εταιρείας μας λόγω ασυνήθιστα χαμηλού κόστους αναλωσίμων. 2 ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ – ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΕΣ ΣΤΟ 1ο ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....

13. Επειδή εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις των άρθρων 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), 92 «Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής» του ν. 4412/2016, ορίζεται «5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010», 102 του ν. 4412/2016, του άρθρου 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζεται ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες

παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

15. Επειδή εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις της διακήρυξης ως τις επικαλούνται τα μέρη.

16. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η παράβαση ουσιωδών όρων της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

17. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και

εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

18. Επειδή, όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110). Περαιτέρω, η αυστηρή ερμηνεία και εφαρμογή των όρων της διακήρυξης σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπον ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό, αφετέρου δε έκαστος ενδιαφερόμενος να έχει, σε περίπτωση συμμετοχής του στο Διαγωνισμό, τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο προετοιμασίας και υποβολής της προσφοράς του και εκ τρίτου να παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα να ελέγξει αν όντως οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νικη, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87,

Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣτΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23. Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

19. Επειδή η απάντηση της αναθέτουσας αρχής επί αιτήματος παροχής διευκρινήσεων για σαφή όρο της διακήρυξης στην οποία απλώς επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της διακήρυξης, ουδεμία μεταβολή επιφέρει στον νομικό κόσμο και δεν υπόκειται ως πράξη μη εκτελεστή σε προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣτΕ 426/2011) αλλά συνιστά επιβεβαιωτική πράξη στην οποία το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του που επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη (βλ. και απόφαση ΑΕΠΠ υπ' αριθμ. 5/2018). Περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣτΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004). Όπως έχει κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις

εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/20130).

20. Επειδή, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά του ήδη α' παρεμβαίνοντος λόγω μη νόμιμου υπολογισμού εργατικού κόστους το οποίο υπολείπεται του νομίμου συμπεριλαμβανόμενου του κόστους αντικατάστασης. Η αναθέτουσα αρχή, ουδέν συγκεκριμένο ισχυρίζεται. Ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι ορθά υπολόγισε το εργατικό κόστος, επικαλείται δε τη διακήρυξη και σχετικές διευκρινήσεις.

21. Επειδή, εν προκειμένω, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, πράγματι ο ήδη παρεμβαίνων υπολόγισε το μηνιαίο εργατικό κόστος εσφαλμένα και κατά παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας, ως ομοίως ρητά επιβάλλει η διακήρυξη, καθόσον προφανώς μεσοσταθμικά έκαστος μήνας δεν έχει 4 εβδομάδες αλλά 4,33 (βλ. μεταξύ άλλων Απόφαση ΑΕΠΠ 710/2021 σκ. 21 Εισ. Χ. Ζαράρη), στοιχείο που οφείλει να γνωρίζει **ο μέσος επιμελής υποψήφιος** πολλώ δε μάλλον που δραστηριοποιείται στην οικεία αγορά όπου τα οικεία επίμαχα κόστη πολλαπλασιαζόμενα επί του αριθμού των εβδομάδων του μήνα αποτελούν τη βάση υπολογισμού της προσφοράς του, ως άλλωστε έπραξαν οι έτεροι συμμετέχοντες στο σύνολο τους, ισχυρισμός που ουδείς αποκρούει. Λαμβάνοντας, δε υπόψη ότι **κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, γεγονός που δεν συντρέχει εν προκειμένω, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά**

υπολείπεται, απορρίπτεται κατά τα ως άνω (ΔΕΦ Αθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦ Αθ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση (ΔΕφΑθ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕφΑθ. 289/2014, ΕΑ ΣτΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 198, 187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006, ΔΕφΘΕΣ 13/2021 και μεταξύ πολλών ΑΕΠΠ 627/2019). Επομένως, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, απορριπτόμενων των οικείων ισχυρισμών του α παρεμβαίνοντος. Τα ανωτέρω δεν αίρονται από το γεγονός ότι η διακήρυξη ορίζει 160 ώρες μηνιαίως καθόσον είναι πρόδηλη η παραδρομή της διακήρυξης, αφετέρου σε ουδένα σημείο της διακήρυξης δεν αναγράφεται ότι δύναται κάποιες μέρες να απασχοληθούν οι καθαριστές/εργατοτεχνίτες λιγότερες ώρες από το απαιτούμενο ημερήσιο δωρο επί 5 μέρου σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ρητά και απαράβατα η προσφορά θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την κείμενη εργατική νομοθεσία. Αναφορικά δε με τις παρασχεθείσες διευκρινήσεις η αναθέτουσα αρχή ουδέποτε απάντησε ότι είναι δυνατή η μη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας ή η απασχόληση για λιγότερες ώρες ημερησίως ή εβδομαδιαίως, αλλά επαναλάμβανε ότι «προβλέπεται στη διακήρυξη».

Ομοίως βάσιμος είναι και ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί μη νόμιμης αποδοχής της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος λόγω μη υπολογισμού κόστους αντικατάστασης, το οποίο ως και ο ίδιος ο παρεμβαίνων ομολογεί ότι δεν συνυπολόγισε και διότι σύμφωνα με το άρθ. 6 του ν. 3144/2003 (ΦΕΚ-111 Α') όπως τροποποιημένο ισχύει ορίζεται ότι «Ο εργαζόμενος δικαιούται κατά τον πρώτο χρόνο εργασίας του σε συγκεκριμένο

εργοδότη να λάβει από την έναρξη της απασχόλησής του ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές, που προ βλέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις ότι δικαιούται μετά από συνεχή απασχόληση τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών σύμφωνα με το άρθρο 2 του α.ν. 539/1945, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1346/1983 και όπως εκάστοτε ισχύει, κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας, που έχει συμπληρώσει στον ίδιο εργοδότη. Η ετήσια κανονική άδεια, η οποία θα χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και το επίδομα αδειας, διέπονται κατά τα λοιπά από τις οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.», στο δε άρθρο 1 του Ν. 3302/2004 «Ρύθμιση ετήσιας άδειας εργαζομένων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 267) «Ετήσια άδεια με αποδοχές» ορίζεται ότι «1. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 539/1945, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του Ν. 3227/2004, αντικαθίσταται ως εξής: «1α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση 12 μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια 24 εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα 5νθημερης εβδομαδιαίας εργασίας 20 εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας, β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του 1ου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το 2ο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το εδ. β της περ. α. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά 1 εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του 1ου μέχρι τις 26 εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις 22 εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα 5νθημερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου

εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο». Επιπλέον, σε περίπτωση που η σύμβαση εργασίας λήξει με οποιονδήποτε τρόπο (απόλυση, παραίτηση, λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου), και ο εργαζόμενος δεν είχε πάρει την κανονική του άδεια που του οφείλεται, τότε δικαιούται τις αποδοχές τις οποίες θα έπαιρνε αν του είχε χορηγηθεί η άδεια (άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 1346/1983), αποζημίωση άδειας και επίδομα άδειας, αναλόγως προς τον χρόνο υπηρεσίας. Περαιτέρω, η χορήγηση αδειών είναι υποχρεωτική κατά την εργατική νομοθεσία και τυχόν αντίθετη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου είναι άκυρη και άρα, κατά τις ημέρες της χορηγούμενης άδειας ενός εργαζομένου, η εργασία του θα παρέχεται υποχρεωτικά από αντικαταστάτη. Λαμβάνοντας, δε υπόψη ότι **κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, γεγονός που δεν συντρέχει εν προκειμένω, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται, απορρίπτεται κατά τα ως άνω** (βλ. την ως άνω παρατιθέμενη νομολογία) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 198, 187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006, ΔΕφΘΕς 13/2021 και μεταξύ πολλών ΑΕΠΠ 627/2019). Εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων θεώρησε και έδρασε τους υπολογισμούς του στο γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή θα παραμείνει κλειστή τον Αύγουστο και δεν θα παρέχονται υπηρεσίες, ωστόσο ουδόλως συνεπάγεται ότι απαγορεύεται στους εκ μέρους του

απασχολούμενους να λάβουν άδεια σε έτερο χρονικό διάστημα πλὴν του Αυγούστου, ούτε βεβαίως ο παρεμβαίνων προβαίνει σε τοιούτο ισχυρισμό, πολλῶ δε μάλλον δεν τον αποδεικνύει. Επομένως δοθέντος ότι δεν ουδείς αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά ἤτοι μη συμπερίληψης κόστους αντικατάστασης, ως ὄφειλε, προκειμένου να τηρείται η ισχύουσα εργατική νομοθεσία, η προσφορά του α παρεμβαίνοντος χρήζει απόρριψης ὅπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, απορριπτόμενων των οικείων ισχυρισμῶν του παρεμβαίνοντος. Συνεπῶς, η προσβαλλόμενη πάσχει ακυρότητας ως προς την αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, οι δε ἕτεροι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί επάλληλης αιτιολογίας απόρριψης της προσφοράς του α παρεμβαίνοντος προβάλλονται αλυσιτελῶς καθόσον και αβάσιμοι υποτιθέμενοι δεν δύνανται να ἄρουν την μη νόμιμη αποδοχή της προσφοράς του τελευταίου.

22. Επειδὴ με το 2^ο λόγο της προσφυγῆς ο προσφεύγων ισχυρίζεται ὅτι ο β παρεμβαίνων δεν υπολόγισε κατὰ τους ὅρους της διακήρυξης το εργολαβικό κέρδος και ειδικότερα κατὰ τους ισχυρισμούς του «το εργολαβικό κέρδος της εν λόγω εταιρίας, τηρουμένων των ὄρων της διακήρυξης, υπολογίζεται ως εξής: $160.527,84 \times 0,5 : 100 = 802,64 \text{ €}$ ωστόσο στην προσφορά του ανέγραψε το ποσό των 781,91 €, ποσό που υπολείπεται κατὰ 20,73 € του νόμιμου ποσού και ως εκ τούτου το εργολαβικό κέρδος δεν καλύπτει το 0,5% της συνολικής προσφοράς, ποσοστό που ρητὰ ορίζεται ἀπὸ τους ὅρους της διακήρυξης, ως ελάχιστο με ποινή αποκλεισμού και ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεῖ. Ο β παρεμβαίνων ισχυρίζεται ὅτι ο υπολογισμός που κάνει η προσφεύγουσα περί του υπολογισμού του εργολαβικού κέρδους ($160.527,84 \times 0,5 : 100 = 802,64 \text{ €}$) είναι ὅλως εσφαλμένος, καθῶς με τον τρόπο αὐτό καταλήγουμε στο ἀπαράδεκτο ἀποτέλεσμα να υπολογίζουμε δυο φορές το εργολαβικό κέρδος, καθῶς ἤδη στην τελική οικονομική προσφορά του ποσού 160.527,84€ ἔχει ἤδη υπολογισθεῖ το εργολαβικό κέρδος και δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεῖ εκ νέου για δεύτερη φορά. Η αναθέτουσα αρχή ουδέν αναφέρει.

Εν προκειμένῳ, σύμφωνα με τους ὅρους της διακήρυξης ρητὰ αναγράφεται ὅτι το Εργολαβικό κέρδος (δεν μπορεί να υπολείπεται του 0,5 % της συνολικής

προσφοράς). Επομένως, ο εκάστοτε προσφέρων όφειλε να υπολογίσει το σύνολο των οικείων ποσών πλην του εργολαβικού κέρδους και επ' αυτών να υπολογίσει στη συνέχεια ποσό που να μην υπολείπεται του 0,5% της συνολικής προσφοράς διότι πράγματι δεν μπορεί να υπολογιστεί 2 φορές το ίδιο κόστος. Ωστόσο σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου ο β παρεμβαίνων ανέγραψε στην αναλυτική προσφορά του τα κάτωθι: Ύψος προσυπολογιζόμενου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων : 126.546,95 € Ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά 29.835,55 € Διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών (δεν μπορεί να υπολείπεται του 0,5 % της συνολικής προσφοράς) 1.575,51 € Κόστος αναλωσίμων 1.540,00 € Εργολαβικό κέρδος (δεν μπορεί να υπολείπεται του 0,5 % της συνολικής προσφοράς) 781,91 €. Επομένως, η συνολική προσφορά πλην του εργολαβικού κέρδους ανέρχεται σε 159.498.01€, όπου το 0,5% ανέρχεται σε 797.49 ευρώ. Ήτοι σε ποσό που υπερβαίνει το εκ μέρους του β παρεμβαίνοντος υπολογισθέν και αναγραφέν ποσό και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς (βλ. άρθρο 2.4.6 περ. θ της διακήρυξης). Επομένως, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος απορριπτόμενων των ισχυρισμών του β παρεμβαίνοντος. Οι δε έτεροι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί επάλληλης αιτιολογίας απόρριψης της προσφοράς του β παρεμβαίνοντος προβάλλονται αλυσιτελώς καθόσον και αβάσιμοι υποτιθέμενοι δεν δύνανται να άρουν την μη νόμιμη αποδοχή της προσφοράς του τελευταίου άλλωστε η διακήρυξη με πλήρη σαφήνεια προσδιόριζε το ελάχιστο αποδεκτό ποσό εργολαβικού κέρδους ως και το ότι η αναγραφή της τιμής σε Ευρώ (€) μπορεί να γίνεται μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία (αρ. 2.4.4).

23. Επειδή με τον 3^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή μη νόμιμα έκρινε αποδεκτή την προσφορά της εταιρίας ... και ήδη γ παρεμβαίνων, καθώς στην οικονομική της προσφορά έχει υπολογίσει ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων, ήτοι 616€, γεγονός που καθιστά την προσφορά της ύποπτη και γεννά την υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να την καλέσει σε παροχή διευκρινήσεων. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι οι προς

καθαρισμό επιφάνειες των κτιριακών εγκαταστάσεων στο Τμήμα 1 της παρούσας Διακήρυξης, καλύπτουν μία επιφάνεια 7.530,00 τετραγωνικών μέτρων, η εταιρία έχει υπολογίσει ως μηνιαίο κόστος αναλωσίμων, τα οποία σύμφωνα με τη διακήρυξη είναι τουλάχιστον οι σάκοι απορριμμάτων, τα υλικά καθαριότητας και τα αναγκαία μηχανήματα, το ποσό των 28 ευρώ ανά μήνα (616:22 μήνες=28) το οποίο είναι καταφανές, κατά την κοινή αντίληψη και πείρα, πως είναι υπερβολικά χαμηλό και δεν αρκεί για τον καθαρισμό 7.530 τετραγωνικών μέτρων. Μάλιστα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας επιχειρεί να αιτιολογήσει το ασυνήθιστα χαμηλό κόστος αναλωσίμων μέσω του υποβληθέντος εγγράφου «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ», κάνοντας λόγο για ευνοϊκές συνθήκες που επιτρέπουν στην εταιρία οικονομικότερη προμήθεια των αναλωσίμων, χωρίς ωστόσο να αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της με την προσκόμιση αντίστοιχων τιμολογίων που να προκύπτουν οι εξαιρετικά ευνοϊκές τιμές αγοράς, το οποίο απαιτείται για τη στήριξη του σχετικού ισχυρισμού. Ο γ παρεμβαίνων προσκομίζει επιστολή της προμηθεύτριας εταιρείας του και υπεραμύνεται των ισχυρισμών του προσφεύγοντος ως αναλυτικά εκτέθηκαν στην παρούσα στη σκ. 13. Η αναθέτουσα αρχή ουδέν αναφέρει.

24. Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, T-570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως

ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 866/2008 και ΔΕφαΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου).

25. Επειδή περαιτέρω έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, T-148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50 της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72 της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Ressources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T-422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-698/14, μη

δημοσιευθείσα, EU:T:2016:476, σκέψη 59]. Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια. Ειδικότερα, σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Η χρήση του ρήματος «φαίνονται» σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί

ότι η προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει στη συνέχεια να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.86-89, βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 349/2018 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη).

26. Επειδή ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55].

27. Επειδή εν προκειμένω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και οι αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Επομένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει τουλάχιστον να αποτρέπονται από την αποδοχή ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών που υποβάλλονται από μια επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση, καθώς και από ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές που θα μπορούσαν να αποδειχθούν ως αποτέλεσμα συμπαιγνιακών συμφωνιών μεταξύ υποψηφίων που είχαν ως στόχο την κατανομή της αγοράς (δηλαδή ως παράδειγμα εναλλαγής προσφορών, μπιόκοτάζ άλλων υποψηφίων κ.λπ.). (Βλ. Dr Albert Sanchez Graells -Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions). 31. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -ως τέτοιας προφανώς νοουμένης και της οικονομικής προσφοράς που αν και φαίνεται ότι καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν καταλείπει εύλογο εργολαβικό κέρδος, δηλαδή χρηματικό όφελος τέτοιας έκτασης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού- διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. σχετικά S. Arrowsmith, The Law of Public and

Utilities Procurement (2005) σελ. 532-534; P Trepte, Regulating Procurement. Understanding the Ends and Means of Public Procurement Regulation (Oxford, Oxford University Press, 2004) σελ.165-166 and 197; και P. Trepte, Public Procurement in the EU: A Practitioner's Guide, 2η έκδοση (Oxford, Oxford University Press, 2007,σελ.474, και AR Engel, Managing Risky Bids, Handbook of Procurement (Cambridge, Cambridge University Press, 2006) σελ.322, 326.

28. Επειδή, συνοψίζοντας, προς αποτροπή των ανωτέρω δυσμενών συνεπειών, καθιερώνεται διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στον εντοπισμό των προσφορών οι οποίες φαίνονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, η δε έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, είναι περιορισμένη και, εντεύθεν, δεν υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. (ΣΕ ΕΑ 12/2020), εκτός εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, οπότε γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών αυτών ισχυρισμών διαλαμβάνοντας ειδικά αιτιολογημένη κρίση σχετικά με το εάν η επίμαχη οικονομική προσφορά είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλή, ύστερα από εκτίμηση όχι απλώς μόνο του εκ μέρους του προσφεύγοντος ισχυρισμών αλλά και της λυσιτέλειας των αναγκαίων διευκρινήσεων, κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 88 του ν.441.2016 ((βλ. ο.π Απόφαση ΑΕΠΠ 349/2018 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29. Επειδή, εν προκειμένω, στη βάση των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών λεκτέα είναι τα εξής: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΑΕΠΠ δεν έχει δυνατότητα υποκατάστασης της αναθέτουσας αρχής (ΣΕ ΕΑ 54/18) και να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, ήτοι εν προκειμένω σε κλήση του γ παρεμβαίνοντος προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του κατόπιν παράθεσης ουσιωδών ισχυρισμών εκ του προσφεύγοντος, καθόσον προφανώς

το μηνιαίο κόστος αναλωσίμων του τελευταίου (28 Ευρώ) σε σχέση με τις τεχνικές πτυχές και απαιτήσεις της σύμβασης, δεν αρκεί για την αγορά αναλωσίμων για τον καθαρισμό 7.530 τετραγωνικών μέτρων, ο ίδιος δε ο καθού οικονομικός φορέας επιχειρεί να αιτιολογήσει και το επίμαχο εκ μέρους του παρεχόμενο κόστος αναλωσίμων ήδη κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του, μέσω του υποβληθέντος εγγράφου «ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ», κάνοντας λόγο για **ευνοϊκές** συνθήκες που επιτρέπουν στην εταιρία του οικονομικότερη προμήθεια των αναλωσίμων, χωρίς ωστόσο να καταθέτει σχετικές αποδείξεις/τιμολόγια ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων.

Περαιτέρω, η ΑΕΠΠ δεν δύναται ομοίως να εξετάσει το 1ον ουσιώδεις ισχυρισμούς του τελευταίου και αποδεικτικά μέσα που κατατέθηκαν ενώπιον της ΑΕΠΠ επί της βιωσιμότητας της προσφοράς του, και εν προκειμένω έγγραφο προμηθευτή του, και τούτο διότι η κρίση της αναθέτουσας αρχής συνεχεται άμεσα με τη διακριτική της ευχέρεια υποκείμενη μόνο σε έλεγχο των άκρων ορίων της από την ΑΕΠΠ μη δυνάμενης της τελευταίας να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή. Η δε αναθέτουσα αρχή εν προκειμένω δεν ανέφερε τίποτε επί των ανωτέρω, δεν υφίσταται νόμιμη αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης ως διαμορφώθηκε με τις υποβληθείσες απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σχετικά με την κρίση της για τους λόγους που η προσφορά του γ παρεμβαίνοντος δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τα δε στοιχεία που απέστειλε η αναθέτουσα αρχή είναι προφανέστατα ελλιπή και δεν επαρκούν για τον έλεγχο του βάσιμου των προβαλλόμενων αιτιάσεων. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή κατά τα ως άνω εκτεθέντα, δεν αιτιολόγησε νομίμως και σύμφωνα με το άρθρο 17 του ΚΔΔιαδ την προσβαλλόμενη, καθόσον για την κρίση επί της ύπαρξης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς κατόπιν υποβολής συγκεκριμένων αιτιάσεων συμμετέχοντος, δεν αρκεί να παρατίθεται γενική και αόριστη αιτιολογία, αλλά σαφής, ειδική και πλήρης με την οποία θα απαντούσε στους οικείους ισχυρισμούς κατόπιν ουσιαστικής εκτίμησής τους προκειμένου να καταστεί δυνατός ο έλεγχος της άσκησης των

άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας. Συνεπώς η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων.

Παρά ταύτα, ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση δεν αποκλείεται αυτομάτως οικονομική προσφορά άνευ σχετικής προς τούτο κλήσης του οικονομικού φορέα προς παροχή σχετικών διευκρινήσεων, ως ισχυρίζεται εν τοις πράγμασι και ο ίδιος ο προσφεύγων, δοθέντος ότι ούτε στη διακήρυξη ούτε στο νόμο προσδιορίζεται συγκεκριμένο κατώτατο ποσοστό ή ποσό επί των αναλωσίμων, ώστε η προσφορά του να καθίσταται αυτομάτως απορριπτέα. Ούτε ο γ παρεμβαίνων όφειλε να καταθέσει σχετικές αποδείξεις αυτοβούλως άμα την κατάθεση της προσφοράς του, καθόσον όχι μόνο δεν προβλέπεται στο οικείο νομικό πλαίσιο που διέπει τη διαγωνιστικής διαδικασία αλλά και εν προκειμένω, βάσει πρόσφατης απόφασης του ΔΕΕ κρίθηκε ότι C- 367/19, της 10^{ης} Σεπτεμβρίου του 2020, Tax- Fin- Lex d.o.o., ECLI:EU:C:2020:685, « Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι μια προσφορά με τιμή μηδέν ευρώ μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, κατά την έννοια του άρθρου 69 της οδηγίας 2014/24, οσάκις υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή μια τέτοια προσφορά, η αρχή αυτή οφείλει να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη, ζητώντας από τον προσφέροντα εξηγήσεις σχετικά με το ποσό της προσφοράς. Πράγματι, από τη λογική στην οποία βασίζεται το άρθρο 69 της οδηγίας 2014/24 συνάγεται ότι μια προσφορά δεν μπορεί αυτομάτως να απορριφθεί για τον λόγο και μόνον ότι η προτεινόμενη τιμή είναι μηδέν ευρώ (σκ.31).

Δηλαδή, η ακύρωση της προσβαλλόμενης δεν συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς του γ παρεμβαίνοντος, πολλώ δε μάλλον αυτόματη, η οποία απόρριψη δεν δύναται στο παρόν στάδιο να χωρήσει νομίμως άνευ σχετικής κλήσης του προς παροχή διευκρινήσεων κατ' άρθρο 88 ν. 4412/2016 (ad hoc ΑΕΠΠ 757/2021 σκ. 38 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη), από την αναθέτουσα αρχή και επακόλουθης αξιολόγησής τους.

Τέλος, αναφορικά με τους ισχυρισμούς του γ παρεμβαίνοντος που στρέφονται κατά της προσφοράς του προσφεύγοντος κρίνονται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι διότι αφορούν σε αντικείμενο προσφυγής και όχι παρέμβασης δοθέντος ότι ουδόλως αφορούν στη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης και στην απόκρουση της Προδικαστικής Προσφυγής και των λόγων που προβάλλονται με αυτήν (βλ. μεταξύ άλλων ΑΕΠΠ 1260.2020 Εισ. Χ. Χαραλαμποπούλου του 7^{ου} Κλιμακίου). Σημειώνεται δε ότι ο γ παρεμβαίνων έχει ήδη καταθέσει προδικαστική προσφυγή στο πλαίσιο της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας η οποία συνεξετάζεται με την παρούσα.

30. Επειδή με τον 4^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά της εταιρείας ... πρέπει να απορριφθεί καθόσον υπολογίζει κόστος αναλωσίμων ποσού 240 ευρώ για 12 μήνες, ήτοι μηνιαίο ποσό 21,8 € ($480:22=21,8$) που είναι αναμφισβήτητα υπερβολικά χαμηλό καθώς όχι μόνο είναι κατά πολύ μικρότερο συγκριτικά με τα κόστη αναλωσίμων που υπολογίστηκαν από τις λοιπές συμμετέχουσες εταιρίες, πλην του γ παρεμβαίνοντος, αλλά και κατά γενική παραδοχή και σύμφωνα με την κοινή αντίληψη το ποσό του 21,8 ευρώ μηνιαίως δεν δύναται να καλύψει τις ανάγκες καθαρισμού κτιριακών εγκαταστάσεων μεγέθους 7.530 τετραγωνικών μέτρων, ως το επίμαχο. Συμπληρώνει δε ο προσφεύγων ότι όλοι υπόλοιποι συμμετέχοντες πλην των δύο εταιριών οι προσφορές των οποίων προσβάλλονται με τον παρόντα και τον προηγούμενο λόγο της προσφυγής έχουν υπολογίσει κόστος αναλωσίμων για 22 μήνες 1.287,35 – 4.603,94€, ώστε καθίσταται προφανής η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά των εταιριών αυτών, η οποία είναι ύποπτη και υποκρύπτει παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού, θέτοντας ταυτόχρονα υπό αμφισβήτηση την προσήκουσα εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης.

31. Επειδή, εν προκειμένω ισχύουν *mutatis mutandis* τα αναγραφέντα στην προηγούμενη σκέψη και η προσβαλλόμενη χρήζει ακύρωσης ως προς την αποδοχή της προσφοράς του οικονομικού φορέα Ομοίως σημειώνεται ότι η

ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το ως άνω μέρος δεν συνεπάγεται την αυτόματη απόρριψη της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα (βλ. σκ. 29 της παρούσας).

32.Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

33.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

34. Επειδή πρέπει να απορριφθούν οι παρεμβάσεις των α, β και γ παρεμβαινόντων.

35. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την α παρέμβαση.

Απορρίπτει την β παρέμβαση

Απορρίπτει την γ παρέμβαση

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 23.08.2021 και εκδόθηκε στις 07.09.2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Ελένη Β. Λεπίδα